

[Svend Aage Jensby]

Glønborg stiller i udsigt, eller skal Kristeligt Folkepartis vælgere imødesee endnu en forhøjelse af skattetrykket? Lad os høre noget om det, for jeg tror, det interesserer mange i lyset af den rosende omtale af alle de afgifter, der er indført.

(Kort bemærkning).

Glønborg (KRF):

Jeg vil gerne sige hr. Svend Aage Jensby tak for spørgsmålet, for det gør det egentlig lettere for mig at forklare mig over for hr. Jes Lunde.

Nu kan hr. Jes Lunde se, hvordan man risikerer at blive fanget af Venstre og De Konservative, lige så snart man bruger udtrykket kompensere. Det forlanges, at man lige præcis kan gøre de kroner og øre op, som flyttes fra det ene sted til det andet sted i regnskabet; men nu er det jo ikke bare en ren ADAM-model, hvor det udelukkende er kroner og øre, man flytter, men en EVA-model, hvor der er noget andet, der tæller. Og når vi skal gøre det totale regnskab op – og det skal vi jo, og det tror jeg også dybest set at hr. Svend Aage Jensby forstår – ja, så må vi selvfølgelig på en eller anden måde forsøge at værdisætte et bedre miljø som en rigtig besparelse; så kan regnskabet godt gå hen og blive sådan, at vi alle sammen har vundet.

Og derfor er jeg egentlig ikke så bange for at svare ja til hr. Svend Aage Jensbys lidt inkvisitoriske spørgsmål. Men det kræver, at vi er enige om, at der altså også er værdiansættelsesmuligheder for de andre ting; man kan spørge, hvor meget det er værd i kroner og øre, at man sparer nogle udgifter til oprensning og miljøforbedring osv. Det må også gå ind i regnskabet, og det er det, vi gør ved at kalde det en økologisk skattereform.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 35 af Poul Nielson (S), Bente Juncker (CD), Elisabeth Arnold (RV) og Glønborg (KRF) (se foran)

vedtoges med 49 stemmer (S, CD, RV og KRF) mod 44 (KF, V og FP); 8 (SF) stemte hverken for eller imod.

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 34 af Jes Lunde (SF) (se foran).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Første behandling af lovforslag nr. L 212:

Forslag til lov om ændring af lov om merværdiafgift (momsloven). (Momsligestilling for hotel- og restaurationsydelser og momsfrihed for udenlandske hotelgæster m.v.).

Af Ole Donner (FP) m.fl.
(Fremsat 9/3 93).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Der må være mere ro i salen, hvis forhandlingerne skal genoptages.

Forhandling

Skatteministeren (Stavad):

Fremskridtspartiet har fremsat forslag om at ændre momsloven, og der er tre elementer i lovforslaget.

For det første: Hotellerne skal ikke afregne moms af udenlandske gæsters overnatninger. For det andet: Der indføres momsfradrag for repræsentation. For det tredje: Der indføres momsfradrag for hotel- og restaurationsudgifter.

Fremskridtspartiet ønsker med lovforslaget at komme det betrængte hotel- og restaurationshverv til undsætning, bl.a. med henvielse til, at mere gunstige regler i vore nabolande stiller danske hoteller og restauranter dårligt rent konkurrencemæssigt. Det er anført, at en ændring som den foreslåede vil betyde en øget beskæftigelse i branchen. Det anslås, at forslaget vil medføre et provenutab på 750 mio. kr. på årsbasis, men forslagsstillerne regner med, at dette tab mere end opvejes af merindtægter i skat og dagpengebesparelser over nogle år.

Jeg vil gerne indlede med dette sidste punkt vedrørende provenutabet, som efter regeringens bedste skøn alene for hotel- og restaurationsbranchens vedkommende vil overstige de

[Skatteministeren]

af Fremskridtspartiet anslåede 750 mio. kr. Vi mener samtidig, at det er mere end usikkert, om dette provenutab kan hentes hjem igen gennem afledede merindtægter og besparelser, da momsreglerne langtfra er den eneste faktor af betydning for erhvervslivets forbrug af hotel-, restaurant- og repræsentationsydelser.

Det er klart, at bl.a. de generelle konjunkturer, sammenholdt med hotel- og restaurationsbranchens samlede kapacitet, har stor betydning for denne branches vilkår, og jeg vil derfor opfordre til stor omhyggelighed under overvejelserne af dette forslag. Også andre dele af den samlede servicebranche har problemer for tiden, og det er derfor vigtigt for regeringen at se på servicebranchens problemer under ét. Dertil kommer, at der på momsområdet er forhold vedrørende EF-reglerne, som alle partier her i Tinget er nødt til at tage hensyn til, og det skal jeg vende tilbage til om et øjeblik.

Men lad mig forinden pege på, at der ligger nogle ret principielle spørgsmål gemt i dette lovforslag. Det er jo ikke nogen tilfældighed, at vi lige siden den første momslov i 1967 ikke har haft fradragsret for repræsentations-, hotel- og restaurantudgifter. Synspunktet har været, at selv om udgifter på dette område vedrører virksomhedernes momspligtige aktiviteter, kan de meget let komme ud af proportion med, hvad der er strengt nødvendigt for at udføre disse aktiviteter. Udgifterne på dette område får således let karakter af privatforbrug eller ombytning af regulær løn til goder for medarbejderne. Der vil således ligge et større incitament til at give frynsegoder i stedet for kontant løn, hvis dette kunne ske med et momstilskud, altså hvis der var momsfradragsret for udgifterne.

Meget parallelt hermed var EF-landene enige om, da de vedtog fælles momsregler i 1978, at luksusudgifter ikke kunne betragtes som fradrag, og disse overvejelser var af samme karakter som de overvejelser, vi gjorde os i forbindelse med indførelsen af momsen i 1967. Landene kunne dog ikke blive enige om, hvilke udgifter der skulle betragtes som luksusudgifter, og udskød derfor dette spørgsmål til senere. I 1984 fremsatte Kommissionen så forslag om, hvilke udgifter der skal give ret til fradrag – det såkaldte 12. momsdirektiv – men selv om man siden har forsøgt at nå til enighed om fæl-

les regler i EF, er det dog endnu ikke lykkedes. Det skyldes, at landene er delt i to næsten lige store grupper med henholdsvis lempelige og mindre lempelige fradragsregler, og jeg stiller naturligvis gerne oplysninger til rådighed under udvalgsarbejdet, hvis det ønskes, herunder oplysninger om de andre EF-landes momsregler på området. De uafklarede EF-forhandlinger betyder imidlertid ikke, at Danmark indtil videre er fuldstændig frit stillet med hensyn til at ændre reglerne.

Det første af de tre elementer, Fremskridtspartiets lovforslag indeholder, nemlig forslaget om momsfrihed for udenlandske hotelgæster, har ikke noget at gøre med fradragsreglerne og forslaget til det 12. momsdirektiv. Det, der her kommer ind i billedet, er de almindelige regler i EF om momsbeskatningsstedet for tjenesteydelser. Forholdet er ganske enkelt, at beskatningsstedet for overnatning på hoteller her i landet er Danmark, uanset om det er danskere, andre EF-borgere eller borgere fra tredjelande, der overnatter. Intet EF-land vil kunne betragte udlændinges overnatning som eksport – det er vistnok den tankegang, der ligger bag lovforslaget – og det vil derfor være i klar strid med EF-reglerne at fritage udlændinges betaling for ophold på danske hoteller for moms. Lande, der har fradragsret for hotelmoms, kan derimod ifølge EF-reglerne tilbagebetale hotelmoms til udenlandske virksomheder, og om lidt skal jeg komme tilbage til fradragsret for hotelmoms.

Med hensyn til det andet element i Fremskridtspartiets forslag, nemlig fradragsret for moms af udgifter til repræsentation, kan jeg oplyse, at de gældende fælles EF-regler fastslår, at der ikke kan gives fradrag for udgifter, som ikke er af strengt erhvervsmæssig karakter. Som eksempler på denne type udgifter nævnes udtrykkelig repræsentationsudgifter samt udgifter til underhold og luksusforbrug. EF-reglerne udelukker således efter min opfattelse, at Danmark kan indføre momsfradrag for repræsentation. Det gælder derimod, at de lande, der i 1978 havde fradrag for f.eks. repræsentation, kan fortsætte med dette, indtil der er vedtaget fælles fradragsregler.

Det tredje og sidste element i lovforslaget angår fradragsret for hotel- og restaurationsudgifter, og hertil kan jeg sige, at det ifølge EF-reglerne er højst usikkert, om det er muligt for

[Skatteministeren]

lande, der ikke i øjeblikket har fradragsret, at indføre fradrag for hotel- og restaurantudgifter, så længe der ikke er vedtaget fælles fradagsregler.

Konklusionen af det, jeg har lagt frem i min tale, er, at regeringen ikke kan støtte Fremskridtspartiets lovforslag. Regeringen vil dog, som jeg også har nævnt, overveje alle muligheder for at påvirke aktiviteten og beskæftigelsen inden for servicefagene som helhed i gunstig retning. Der skal imidlertid tages hensyn til de snævre samfundsøkonomiske rammer, som en ansvarlig finanspolitik levner mulighed for, og vi vil naturligvis overholde de spilleregler, som vi har aftalt i Fællesskabet vedrørende EF-samarbejdet.

På den baggrund skal jeg på regeringens vegne afvise Fremskridtspartiets lovforslag.

Anne-Marie Meldgaard (S):

Det lovforslag, Fremskridtspartiet fremsætter her, indeholder et ønske om at komme den betrængte hotel- og restaurationsbranche til undsætning.

Som tidligere nævnt er vi i Socialdemokratiet heller ikke blinde for, at hotel- og restaurationsbranchen er i vanskeligheder. Vi ønsker selvfølgelig at påvirke beskæftigelsen inden for service- og turisterhvervene i en positiv retning, men vi er ikke overbevist om, at forklaringen på hotelbranchens krise skal findes i den faldende afsætning. I de sidste 5 år er antallet af overnatninger på hotellerne steget med ca. 25 pct., men kapacitetsudnyttelsen er imidlertid ikke steget tilsvarende i denne periode. Der har derfor været en kapacitetsudbygning i branchen, og hotelbranchens vanskeligheder skyldes således snarere, at branchen er udbygget for kraftigt, end at afsætningen er svigtet.

Et andet element i forslaget er, at det antages, at det normalt vil være hensigtsmæssigt at udbygge turisterhvervene i Danmark. Det kan der godt sættes spørgsmålstegn ved. Turistbranchen er jo meget sæsonbetonet, og ved en udvidelse vil den mere strukturelle arbejdsløshed stige, så på længere sigt er det forkert at satse på erhverv med stor sæsonarbejdsløshed.

Med hensyn til erhvervenes fradragsret har man ikke tidligere fundet, at en sådan har kunnet gives uden fare for EF-retlige vanskeligheder. Tidligere kontakter til EF i spørgsmål om

egenindtægter har vist, at Danmark ikke uden risiko og vanskeligheder kan indføre fradragsret. Hvis Socialdemokratiet skal kunne gå med til ændringer på fradragssområdet, er det en absolut forudsætning, at Danmark forinden spørger EF-Kommissionen, idet vi på baggrund af de foreliggende oplysninger ikke vil kunne fremføre, at ændringen vil være i overensstemmelse med EF's regler.

Fra Skatteministeriets side er det tidligere oplyst, at der ved gennemførelse af et sådant forslag vil blive tale om et anslået provenutab på 750 mio. kr. årligt. På den baggrund, og som også tidligere nævnt, er vi i Socialdemokratiet åbne over for at finde muligheder for lempelser til gavn for branchen; men det skal understreges, at det skal ske inden for de snævre samfundsøkonomiske rammer, som en ansvarlig finanspolitik levner mulighed for, og ikke mindst inden for de grænser, som EF-reglerne sætter. Det må ikke ske ved at åbne mulighed for fradrag eller lempelser, når det ikke er dokumenteret, at denne manglende mulighed er årsagen til krisen i branchen.

Så ikke overraskende kan Socialdemokratiet ikke støtte lovforslaget.

Flemming Hansen (KF):

I den konservative folketingsgruppe er vi enige i det lovforslag, som Fremskridtspartiet har fremsat, og som vi behandler i dag. De tanker, der ligger i forslaget, har adskillige gange været fremført af medlemmer af den konservative folketingsgruppe.

Men jeg skal understrege med det samme, at det er under den absolutte forudsætning, som skatteministeren også nævnte, at noget sådant i det mindste skal være udgiftsneutralt. Vi ønsker ikke – i modsætning til så mange andre – at påføre det offentlige nye udgifter, som der ikke er dækning for.

Jeg synes ikke, vi kan komme uden om, at vi for det første taler om en branche, som er meget hårdt presset. Men sagen er jo, at de virksomheder, der får mulighed for at fratække moms, som den ene del af forslaget går ud på, jo også bliver hjulpet. Så det bliver ikke alene turistbranchen, der får det lettere, det bliver vel også erhvervslivet generelt.

Og jeg vil gerne sige til fru Anne-Marie Meldgaard, at hun overraskede mig meget med sine bemærkninger om, at Socialdemo-

[Flemming Hansen]

kratiet ikke ønsker at udbygge turisterhvervet; der var noget med, at det var sæsonbetonet osv. Det undrer mig kolossalt, når regeringen f.eks. har indført den første egentlige turistminister her i landet, at man så siger, at det er et erhverv, man nærmest skal forsøge at neddæmpe; det er jeg mildest talt målløs over for.

Så vil jeg gerne sige til skatteministeren, at ministeren nævner, at forslaget omhandler tre forhold, herunder repræsentationsfradrag. Mig bekendt behandlede vi dette forhold i forbindelse med behandlingen af lovforslag nr. L 193. Jeg mener, det fremgår af Fremskridtspartiets lovforslag, at det omhandler to områder, nemlig afløftning og eksportmoms. Det kan være, der er noget, jeg har misforstået, men vi har jo altså diskuteret lovforslag nr. L 193 tidligere.

Vi kan ubetinget støtte dette lovforslag. Det er klart, at er der nogle EF-problemer i det, er det jo noget, der skal med i overvejelserne, men Det Konservative Folkeparti bakker ubetinget op bag forslaget.

Svend Aage Jensby (V):

Jeg vil gerne starte med at sige, at der utvivlsomt er tilflydt alle partier her i Folketinget et righoldigt materiale fra restaurations- og hotelbranchen, hvor man redegør for branchens økonomiske situation.

Jeg går ikke ud fra, at fru Anne-Marie Meldgaard vil bestride de faktiske kendsgerninger, som jeg mener man kan betegne dem, og som fremgår af det materiale. Det må man altså lægge til grund for, at restaurations- og hotelbranchen – også den seriøse del af den, for der er jo nogle, som er knap så seriøse i restaurationsbranchen, okay – men langt den største del af denne branche er virkelig hårdt trængt.

Det er også dokumenteret i det materiale, vi har fået, at der er en totalt skæv konkurrencesituation mellem virksomheder her i landet og virksomheder i Sverige og Tyskland, som gør, at man f.eks. i Københavnsområdet og Sønderjylland forlægger sine konferencer og møder til Sverige og Tyskland. Det må vi da gøre alt muligt for at afhjælpe, og det ville dette her forslag kunne medvirke til.

Dernæst vil jeg sige, at med hensyn til det statsfinansielle taler man om, at forslaget på kort sigt kan medføre et provenutab på skønsmæssigt 750 mio. kr. Men fru Anne-Marie

Meldgaard vil også have læst af materialet, vi har fået, at man mener, at i løbet af en 3-5-årig periode er dette provenutab vendt til en provenugevinst, så det kunne vi nok overleve.

Men hertil kommer de yderligere argumenter, som er fremført fra branchens side, nemlig en forøgelse af antallet af beskæftigede på ca. 5.000 inden for de næste 3-5 år og ca. 3.000 nye uddannelsespladser. Det er dog elementer, som vi virkelig skal tage hensyn til. Der er derfor mange gode grunde til at støtte forslaget.

Jeg lyttede med interesse til skatteministeren, som jo vil forbigå en stillingtagen til lovforslaget ved at henvise til, at det hele nok er i strid med EF-retten. Jeg vil, da vi nu skal behandle forslaget i udvalget, opfordre skatteministeren til at fremsende uafviselig dokumentation for, at det er de enkelte punkter, som ministeren fremhævede, der er i strid med EF-retten.

På ét punkt, nemlig hotel- og restaurationsudgifter, sagde skatteministeren, at det var tvivlsomt, om det var foreneligt med EF-retten. Må vi få dokumentation for, hvori denne tvivl består, om der ikke er så stor en tvivl, at det kan klares, altså at det vil være forsvarligt at gennemføre lovforslaget.

Jeg vil godt høre, om Socialdemokratiet vil støtte forslaget, forudsat at vi indhenter en præjudiciel afgørelse fra EF. Det er klart, at det kan man gøre. Det gjorde vi i efteråret – i december måned, tror jeg det var – da vi vedtog fradrag for fiskerne. Da sagde vi: Naturligvis er det forudsat, at det her er lovligt efter EF-reglerne.

Vi kan gøre på nøjagtig tilsvarende måde her. Derfor opfordrer jeg skatteministeren til at tilkendegive, om ministeren er villig til lynhurtigt at forelægge forslaget for EF-organerne, så vi kan få en melding fra Kommissionen om, hvad de siger til det.

CD's ordfører har jo ikke haft ordet endnu, men jeg vil stille CD's ordfører – som man kan håbe på hører efter et sted – følgende spørgsmål: Vil CD under forudsætning af, at dette lovforslag ikke helt eller delvis er i strid med EF-retten, medvirke til gennemførelsen af forslaget? Hvis CD siger ja til det, vil det være i harmoni med de meldinger, jeg har opfattet der er kommet fra turistministeren – i hvert fald på restaurationsområdet. Jeg håber, vi kan få en melding fra CD om det her.

[Svend Aage Jensby]

Men det er under forudsætning af, at det er lovligt ifølge EF-retten. Venstre kan altså med disse forbehold støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Nu nævnede hr. Svend Aage Jensby fra Venstre en lovgivning fra tidligere i denne samling, hvor vi vedtog nogle fradragsordninger for fiskerierhvervet. Her har vi så fået henvendelser fra et andet erhverv, som er i krise, og som gerne vil have nogle lettelser.

Finder Venstre det slet ikke betænkeligt, at vi tager den ene branche efter den anden og siger: Jo, det er rigtigt, I skal have noget hjælp, I får nogle særlige begunstigelser?

Finder Venstre slet ikke, at der er nogen som helst form for glidebane i det handlingsmønster, at man til hver eneste branche, der henvender sig med berettigede klager over vanskeligheder, siger: Jo, men det er i orden, I skal også have noget hjælp? Standser det slet ikke nogen steder?

Skatteministeren (Stavad):

Når jeg går ind i debatten nu, er det for at få afmonteret en misforståelse.

Jeg vil gerne til hr. Svend Aage Jensbys omtale af det, som kommunikationsministeren har sagt i den her sag, sige, at kommunikationsministeren har bestemt ikke hæftet sit forbehold i denne her sag op på EF-reglerne – som det, der var afgørende.

Det er selvfølgelig under alle forhold afgørende. Det tager vi i regeringen som noget, der giver sig selv. Den begrænsning ligger der på vores muligheder for at disponere. Når vi i samarbejde med andre har indgået frivillige aftaler, så holder vi dem. Det er jeg sikker på der er bred enighed om her i Tinget.

Det, der har været kommunikationsministerens budskab, har været, at såfremt det kunne dokumenteres, at det her var noget, der mindst var selvbærende, kunne det bruges. Som det fremgik af mit svar på hr. Ole Donners og Fremskridtspartiets forslag, undersøges alle den slags forhold under det arbejde, der foregår i regeringens beskæftigelsesudvalg, så vi har sikkerhed for, at vi får alle ender analyseret.

I den forbindelse kan jeg i øvrigt også oplyse hr. Svend Aage Jensby om, at vi er i gang med

at se nøjere på EF-reglerne og prøve gennem kontakter i Justitsministeriet at se, hvordan fortolkningen er af en række forskellige regler. Så det er ikke sådan, at vi ikke, når der kommer synspunkter frem fra organisationer, fra virksomheder, fra enkeltpersoner, beskæftiger os med at se, om påstanden holder eller ikke.

Derfor kan jeg også svare hr. Svend Aage Jensby, nu jeg har ordet, på dette spørgsmål: Hvis det her kan holdes inden for EF-reglerne, støtter regeringen så forslaget?

Det forslag, som Fremskridtspartiet har fremsat her, er jeg sikker på at Venstre heller aldrig ville kunne støtte, fordi der er så mange problemer også af juridisk karakter i det. Men jeg forstår spørgsmålet sådan: Om man støtter det inden for de rammer, som det er muligt at opstille i et nyt forslag – og dér må jeg sige, at der skal i hvert fald en helt anderledes dokumentation på bordet end den, vi er i besiddelse af.

Der er i og for sig ikke noget ideologi blandet ind i det her. Det er et spørgsmål om prioritering, og svaret er det samme, som da vi sad i finanslovforhandlinger med hr. Henning Dyrmoser for bordenden tilbage i december måned, da sagen blev taget op, og hvor den daværende konservative finansminister og den daværende Venstreøkonomiminister var fuldstændig utvetydigt afvisende – ikke fordi man ikke vidste, at branchen havde problemer, ikke ud fra en ideologisk eller anden form for modstand imod, at man lavede en sådan ændring, men ud fra den prioritering, man sad med som ansvarlig regering, og med de økonomiske muligheder, man kunne operere inden for. Den daværende regering – for fire måneder siden – med den daværende finansminister og den daværende økonomiminister var bestemt ikke indstillet på at prioritere den her sag.

Derfor må vi også sige, at de meldinger, der er givet fra de to ordførere for Venstre og Konservative i dag, er i meget lodret modstrid med den afvisning, som den daværende finansminister og den daværende økonomiminister fra de to partier gav på en forespørgsel under finanslovforhandlingerne i november-december 1992.

(Kort bemærkning).

Svend Aage Jensby (V):

Først til fru Elisabeth Arnold.

[Svend Aage Jensby]

Om Venstre da slet ingen grænser kender? Jo, vel gør vi da så. Men det her drejer sig ikke om fradragsordninger. Det har vi altid været lidt betænkelige ved i Venstre.

Det her drejer sig om at gennemføre en ændring af momsloven vedrørende afløftning af moms. Det har ikke noget som helst med fradrag at gøre. Den branche, vi snakker om her, er en af de få brancher, som er dårligt, overordentlig dårligt stillet, også når man sammenligner med, hvordan reglerne er i Tyskland – hvad vi har redegjort for – og andre steder.

Må jeg så sige til skatteministeren: Der kan jo alligevel løbe meget vand i stranden på fire måneder. Der var ingen her, der kunne drømme om, at vi skulle vedtage en tørkeordning for landbruget, vel? Det gjorde vi. Situationen udviklede sig og udviklede sig, så det blev katastrofalt for landbruget.

Situationen for restaurations- og hotelbranchen er Venstre overbevist om har udviklet sig værre og værre, og så har man altså et standpunkt, til man finder det forsvarligt at tage et nyt, og vi finder det forsvarligt at tage et nyt. Det er der andre politikere der har sagt.

(Kort bemærkning).

Flemming Hansen (KF):

Jeg er glad for, at skatteministeren sagde, at der ikke var ideologi i dette her. Det er en god ting, synes jeg.

Skatteministeren sagde også, at man seriøst ville undersøge de tal, de normer, der er opgivet. Jeg forstår det således, at vi får en undersøgelse af, om det, som Fremskridtspartiet påstår – nemlig at der er 5.000 nye arbejdspladser i den ene del af dette her og 1.000-2.000 arbejdspladser i den anden del af dette lovfor-slag – er rigtigt.

Ministeren vil undersøge det, således at vi i udvalget får bekræftet eller afkræftet, om det, der står, er rigtigt. Hvis det er rigtigt, hvad der står, hvad jeg tror det er, så tror jeg, det er i det mindste udgiftsneutralt – hvad jeg er enig i det skal være – og så synes jeg, det vil være svært for skatteministeren at komme uden om at støtte det under en eller anden form.

Skatteministeren siger så, at lovforslaget teknisk ikke er godt nok. Det kan godt være. Det kan vi nok finde ud af. Det er den mindste del af det.

Jes Lunde (SF):

SF er enig med de andre ordførere i, at hotel- og restaurationsbranchen er i dyb krise i øjeblikket.

Fremskridtspartiet skriver i bemærkningerne til forslaget, at der er en hård og ugunstig priskonkurrence. Apropos den megen snak om ideologi i sagen eller ej er vi altså kommet så langt ud her i Folketinget, at det mest ultraliberale parti, vi overhovedet har herinde, beklager sig over konkurrence. Men sådan kan det jo gå.

I SF synes vi ikke, der er noget mærkeligt i, at der er en skærpet konkurrence i den her branche. Det var vel en forventelig følge af, at vi fjernede repræsentationsfradragets værdi. Så har erhvervslivet ikke så meget lyst til at gå ud at spise, som de havde tidligere, så falder omsætningen, og så har vi krisen.

Egentlig er det, Fremskridtspartiet vil gøre ved at momsfritage erhvervsvirksomhederne, at rulle udviklingen lidt tilbage. Det er at indføre repræsentationsfradraget igen ad bagvejen.

SF har ærlig talt lidt svært ved at se, hvorfor erhvervslivet specielt skal have rabat på at spise og overnatte ude. Der er vel lige så gode saglige begrundelser for at give privatpersoner lavere momsbetaling, som der er for at give erhvervslivet en lavere momsbetaling, og det kunne man så til gengæld godt overveje under en hel del betingelser.

For os at se er der tale om et erhverv, der i høj grad sælger serviceydelser. Det vil sige, at der er et stort arbejdsindhold i det og et relativt beskedent ressourceforbrug, og der er tale om et erhverv, hvor et øget forbrug ikke skader betalingsbalancen. Tværtimod, hvis danskerne begynder at holde mere ferie her i landet i stedet for i udlandet, så giver det et plus på betalingsbalancen, ud over at det også ressourcemæssigt vil være besparende.

Derfor vil vi såmænd godt være med til at undersøge økonomien i en ændret momssats for branchen her. Men hvis vi skal gå ind i det, skal det kunne sandsynliggøres, at vi kan ændre momssatsen, uden at staten i det lange løb taber penge på det, for det er statsfinanserne bestemt ikke til. Det har vi simpelt hen ikke råd til i øjeblikket.

Men selve Fremskridtspartiets forslag om, at det snævert er erhvervslivet, der skal have nog-

[Jes Lunde]

le særabbatter på at gå ud at spise, har vi ingen forståelse for.

Vi synes ikke, der er nogen begrundelse for forslaget.

Elisabeth Arnold (RV):

Undskyld, hr. formand. Jeg havde ventet, at CD's ordfører ville have ordet i den sædvanlige rækkefølge.

Men jeg skal ganske kort sige, at Det Radikale Venstre heller ikke kan støtte Fremskridtspartiets forslag. Det er ikke, fordi vi ikke har meget respekt og meget sympati for turisthvervet.

Det er rigtigt, som fru Anne-Marie Meldgaard sagde i sin tale, at antallet af overnatninger er steget. Der er fuld aktivitet i turistbranchen. Der er meget stor udvikling. Men det er sådan, at de overnatninger, der er kommet til, er kommet på en anden slags turisme end den, som specielt hotel- og restaurationsbranchen har fokuseret på.

Den turisme, der er i voldsom fremgang i disse år, er sommerhusturismen og familieturismen. Det er måske ikke det, erhvervet lige har været mest indstillet på, og der er måske ved at ske en ændring i arten af den turisme, vi har her i landet, som gør, at der er visse dele af branchen, der har vanskeligheder.

Så derfor er jeg ikke sikker på, at dette er den rigtige måde at hjælpe hotel- og restaurationsbranchen på.

Men jeg vil også sige en anden ting, som jeg har været inde på lidt tidligere i dag, og det er, at der er utvivlsomt mange brancher – ja, stort set alle brancher i landet – som ville blive lykkelige for at få en momslettelse eller en anden form for begunstigeelse.

Der ville ikke være en eneste branche, som ikke ville sætte pris på det. Derfor vil jeg gerne sige fra radikal side, at vi er fundamentalt modstræbende over for at give specielle lettelser til specielle brancher – ikke fordi vi ikke har sympati for brancherne, men fordi vi er bange for den glidebane, der kan blive resultatet.

Derfor vil vi være yderst tilbageholdende, og vi finder ikke, at forslaget fra Fremskridtspartiet er velegnet til at gennemføre i praksis.

Glønborg (KRF):

Jeg skal være meget tidsøkonomisk ved at

nojes med at meddele, at Kristeligt Folkeparti heller ikke kan støtte forslaget, og jeg kan henviser til skatteministerens og fru Elisabeth Arnolds taler, for dem har jeg meget sympati for.

Ole Donner (FP):

Jeg er meget glad for den ubetingede støtte, der kom fra både Venstre og Det Konservative Folkeparti til vores forslag her.

Når skatteministeren siger, at Fremskridtspartiet påstår, at der er et provenutab på 750 mio. kr., vil jeg godt anføre, at disse tal er tal, der kommer fra branchen, og det er tal, vi har læst os til. Vi har jo ikke de ressourcer, som skatteministeren har. Han har en ADAM og snart en EVA også, som man putter nogle tal ind i, så derfor er vi selvfølgelig meget interesseret i at høre, hvad ministeren får ud af disse tal.

Men jeg forstår ikke rigtig, at ministeren er så bekymret for, at det skulle være EF-stridigt, og jeg forstår slet ikke de bemærkninger, når man tænker på, at hr. Arne Melchior, turistministeren, har nedsat et tværministerielt udvalg til at undersøge alle disse ting. Hvorfor i alverden gør han det? Som minister må han da vide, at hvis det er EF-stridigt, er der ingen grund til at holde branchen eller andre for nar ved at lave sådan nogle ting.

Så sagde skatteministeren også, at der var mange juridiske problemer ved selve forslaget, men det blev der svaret på af den konservative ordfører, som sagde, at det kun var noget teknisk.

Vi vil i Fremskridtspartiet være fuldt tilfreds med, at man stiller ændringsforslag. Skulle der ikke være identitet, så laver vi bare et helt nyt forslag.

For os er det ikke afgørende, hvem der fremsætter forslag. For os er det afgørende, om forslaget bliver vedtaget. Når Socialdemokratiets ordfører, fru Anne-Marie Meldgaard, siger, at vi i hvert fald må spørge EF-Kommissionen, så er vi helt enige. Vi skal selvfølgelig ikke gøre noget, som vil være i strid med EF-reglerne. Det kan vi også godt vente på.

Fru Elisabeth Arnold siger, at De Radikale ikke er meget for at give lettelser til visse dele af erhvervslivet. Men der er ikke tale om lettelser. Der er tale om at give dem nogle regler, nogle konkurrencemuligheder sammen med andre brancher, sådan at de kan arbejde på lige vilkår.

[Ole Donner]

Når vi i vores bemærkninger har skrevet, at der er en ugunstig konkurrence, hvad hr. Jes Lunde også nævnte, så er sandheden jo, at der er ugunstig konkurrence, fordi andre lande, vores nabolande, ikke har en sådan moms. Der var et eksempel fra Helsingør, hvor man annoncerede i Sverige, og i løbet af en uge fik man bestilling på 1.200 overnatninger. Det viser bare, at hvis momsen ikke var der, så var der virkelig mulighed for at få gang i hjulene.

Skatteministeren sagde for øvrigt også, at det ville være ulovligt ikke at opkræve momsen. Jamen det kunne jo teknisk løses ved, at man opkrævede momsen, og så kunne man udfylde en formular og få momsen tilbage igen, fuldstændig som når man køber kongeligt porcelæn og andre ting. Så der vil være muligheder for at klare disse ting.

Men jeg er meget forundret og meget harm over, at CD overhovedet ikke er til stede i salen under behandlingen af det her forslag. Vi har en turistminister, siger de – hvis han er hjemme en gang imellem – hr. Arne Melchior, som har kørt på det her i adskillige år. Han har simpelt hen gjort det til sin mærkesag, han har været formand for Turismens Fællesråd i seks år og slået sig op på, at nu skal der ske noget, og hvis jeg bare kunne osv.

Nu er den gode hr. Arne Melchior blevet minister og kan gøre en masse. Så interesserer man sig overhovedet ikke for forslaget, slet ikke. Jeg håber, at restaurationsbranchen får øje på det her. Der findes et blad, som hedder »Hotel, Restaurant & Fritid«. De skrev i forrige måned i deres leder: »Kom så, Arne!« Det var helt fantastisk med den minister, de nu havde fået. Jeg vil gerne citere fra nr. 4/1993 af det pågældende blad. Det er fra lederen:

»At landet har fået en ny regering, er vel næppe længere nogen nyhed. Nogle af de mange nye ministre har ikke kunnet skjule deres ukendskab til det område, de er sat til at forvalte . . . I denne sammenhæng er landets nye turistminister, Arne Melchior, en heldig mand. Efter seks år på formandsposten i Turismens Fællesråd har han et indgående kendskab til turismens vilkår – og ikke mindst erhvervets problemer . . . I sin nye rolle har Arne Melchior taget et flyvende afsæt og straks sat fokus på turismens – og ikke mindst hotel- og restaurantbranchens – kerneproblemer: Den momsmæssige særstilling, hvor momsen på

hotel- og restaurantydelse ikke kan afløftes, og repræsentationsfradraget, som ministeren forlanger omdøbt til repræsentationsudgifter på linie med enhver anden virksomhedskostning. Han har fået nedsat et tværministerielt udvalg, der skal kulegrave disse emner og skaffe dokumentation for de skadevirkninger, som mange års fejlslagen politik har medført.«

Det forstår jeg ikke en brik af. Hvis det virkelig er rigtigt, at han har fået at vide, at det alt sammen er i strid med EF-reglerne, hvorfor pokker har han så gjort sig alle de anstrengelser?

Så er der et dobbelttopslag med et firefarvet foto af hr. Arne Melchior – Arne, kalder de ham her i bladet – og artiklen her vil jeg også citere fra. Der står:

»Ifølge Arne Melchior er det regeringens og Folketingets opgave at skabe rammerne for en sund turistudvikling. Men derudover skal udviklingen ske på landets og lokalsamfundets betingelser . . . Attraktiv, velfungerende og konkurrencedygtig er nøgleordene, når det handler om at skaffe landet sin gode andel af det alment stigende rejseri.«

Jeg ved ikke, om ministeren her tænker på det, man har kunnet læse om ministeren i dagspressen: Et temmelig omfattende, stigende rejseri. Men jeg vil gerne fortsætte med at citere:

» – For turister gælder det, at de har ofret noget af det dyrebareste, de har, nemlig deres tid. En beklædningsgenstand kan du altid få byttet, det kan du ikke med en ferie. Og derfor er det vigtigt, at ferien bliver vellykket i Danmark. At den bliver attraktiv, velfungerende og konkurrencedygtig. Og her har turistbranchen altså fået en mand med på holdet, som kan fremhæve deres synspunkter over for de øvrige myndigheder, siger Arne Melchior.«

Det fortsætter med hastesager:

»To af branchens synspunkter, som det haster allermost med at få fremhævet, er momsafløftningen og repræsentationsfradraget.

– Vi er kommet ind på noget skævt her, som koster statskassen mere, end det gavner. Og det regnestykke skal jeg stille op for regeringen. Det bliver ikke nemt, men det skal lykkes at få de to ting igennem, siger Arne Melchior.«

Og så kommer det:

»Hvornår det sker, tør han dog ikke spå om.«

[Ole Donner]

Artiklen slutter:

»Og Arne Melchior er parat til at kæmpe for branchens kår. Uanset om det skal ske som lobbyist, fanebærer, talerør eller som ham med den røde papnæse.«

Jeg tror, det bliver ham med den røde papnæse, der kommer til at fungere her, og jeg synes, det er så dårligt af en minister at fare ud måned efter måned med ting, som han overhovedet ikke står bag ved. Jeg synes, det er skandaløst.

Når så CD oven i købet undlader at komme og kommentere sagen, så er vi nok nået så langt, som vi overhovedet kan komme.

Men jeg vil gerne sige tak til de partier, der støttede vores forslag.

Skatteministeren (Stavad):

Jeg kom lidt i tvivl om, hvad det egentlig var for et forslag, vi har til behandling her, for når jeg hørte på forslagsstillerne, var det jo ikke så meget, der blev sagt om det, der står på dagsordenen. Det var mere at læse op om min kollega turist- og kommunikationsministeren.

Men når hr. Ole Donner siger – hvis jeg må sige et par ting på turist- og kommunikationsministerens vegne – at turist- og kommunikationsministeren ikke gør noget ved den sag, så er det bestemt ikke rigtigt. Jeg var tidligere i debatten inde på, at den sag her blev taget op med betydelig vægt under finanslovforhandlingerne i november-december sidste år med den daværende regering. Det var den nuværende turist- og kommunikationsminister, der under forhandlingerne tog sagen op og i øvrigt forsøgte at argumentere den igennem over for Venstre og De Konservative og de to partiers ministre. Der kom en meget lodret afvisning uden nogen som helst interesse for at gå ind i en debat eller for den sags skyld en analyse af spørgsmålet.

Det, der så er sket efterfølgende, er, at turist- og kommunikationsministeren helt naturligt har taget den her sag op i regeringen, og som jeg har sagt tidligere, er vi i gang med i forbindelse med regeringens beskæftigelsesudvalg at foretage nødvendige analyser både med hensyn til EF-retten og økonomien.

Derfor vil jeg sige til hr. Ole Donner, at det kan godt være, det er morsomt, men det har ikke så meget med saglighed at gøre, når han på turist- og kommunikationsministerens be-

kostning optræder i den form, han gjorde for et lille øjeblik siden.

Hr. Flemming Hansen tolkede mit svar sådan, at jeg ville komme med en helt klar besked på, om det kunne give 5.000 arbejdspladser det ene sted og 2.000 arbejdspladser det andet sted. Det vil jeg nu ikke love en hel masse om. Man kan gøre sig nogle overvejelser om, hvad der tæller på plussiden, og hvad der tæller på minussiden, men et af problemerne ved sådan en sag er selvfølgelig, at man i meget stor udstrækning er på troens grund. Er man fast nok i troen, vil man påstå, uanset hvad der lægges på bordet, at der vil komme så og så mange beskæftigede, og er man mindre fast i troen, så tror man måske, at usikkerheden er lidt større.

Der kan ikke føres egentlige beviser for, at man kan beskæftige så og så mange flere eller færre. Det afhænger her som i en række andre sammenhænge af, hvad det er for nogle forudsætninger, man stiller op. Disse forudsætninger er det meget svært at få videnskabelig sikkerhed for holder.

(Kort bemærkning).

Ole Donner (FP):

Hvis skatteministeren har fået den opfattelse, at jeg ikke tror, turistministeren virkelig gør noget ved det her, så er det forkert. Han gør virkelig noget ved det, han slår om sig med løfter, han skriver artikler, han optræder i fagblade, i fjernsyn og i radio og lover og lover og lover, at det her skal klares. Han har inden for de sidste 8-10 dage foretaget store rejser i hele verden for at se på turisme rundt omkring. Så han gør da meget ved det, men der kommer ikke noget konkret ud af det.

Ministeren omtaler min optræden her på talerstolen for lidt siden. Jamen det, jeg gjorde, var ikke at stå og optræde. Det, jeg gjorde, var alene at citere den aktive turistminister bare fra en enkelt publikation. Dem findes der adskillige af endnu, så han gør rigtig meget ved det. Han er bare ikke hjemme for at prøve at gennemføre noget.

Skatteministeren (Stavad):

Kun den korte kommentar, at det eneste, jeg har set at turist- og kommunikationsministeren har lovet, er, at såfremt det kan dokumenteres, at det her er en god forretning, vil turist- og

[Skatteministeren]

kommunikationsministeren sammen med regeringen gøre alt for at fremme den gode forretning. Derfor er der et udredningsarbejde i gang. Jeg synes, det ville tjene også hr. Ole Donner at afvente, at det bliver færdigt.

(Kort bemærkning).

Ole Donner (FP):

Jeg er meget glad for, at skatteministeren har sat det udredningsarbejde i gang. Det vil jeg selvfølgelig afvente med tilfredshed.

Jeg bebrejder heller ikke skatteministeren, at han ikke har mulighed for at følge med i de store armbevægelser, som turistministeren har i den her sag. Der findes adskillige skrifter, der findes tv-optagelser og radio, bandede udsendelser, hvor ministeren lover både i hoved og bagdel i den her sag, og der er overhovedet ikke noget som helst forbehold for noget som helst.

Men jeg glæder mig til at se, når den redegørelse er færdig, for jeg er overbevist om, at den vil vise, at det vil være positivt for landet at gennemføre det her forslag. Så er jeg spændt på at se, hvordan turist- og kommunikationsministeren vil optræde.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

15) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 81:

Forslag til folketingsbeslutning om forbedring af det skattemæssige standardfradrag ved udlejning af sommer- og fritidshuse.

Af Ole Donner (FP) m.fl.

(Fremsat 24/3 93).

Forslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Skatteministeren (Stavad):**

Det beslutningsforslag, som Fremskridtspartiet her er kommet med, går ud på, at der skal indføres et særligt bundfradrag for sommer- og fritidshusejere, der lejer deres huse ud, således at de første 20.000 kr. af lejeindtægten bliver skattefrie.

Formålet med beslutningsforslaget er, anføres det, at sikre bedre indtjeningsmuligheder for udlejerne, angiveligt ud fra en betragtning om, at dette vil give sig udslag i den øgede udlejningsfrekvens med afledte positive konsekvenser for hele turisterhvervet.

Et beløb på 20.000 kr. svarer nogenlunde til den gennemsnitlige årlige lejeindtægt pr. sommerhus. Det vil sige, at et bundfradrag på 20.000 kr. for mange udlejere i realiteten ville være det samme som fuldstændig skattefrihed.

Samtidig fremgår det, at det er forslagsstillerens tanke, at de gældende fradragsregler fuldt ud skal opretholdes og måske endda forbedres. Sommerhusejere ville dermed med en udmøntning af beslutningsforslaget kunne komme i den lykkelige situation, at de har fradragsret, uden at dette modsvares af en beskatning af den indtægt, der betinger fradraget. Jeg er sikker på, at der er mange andre i Danmark, som vil kunne se deres fordel i at opnå en lignende ordning. Lad mig derfor med det samme slå fast, at jeg absolut ikke finder, det er nogen god idé at begynde at udvande det almindelige princip om, at fradrag forudsætter en eller anden form for beskatning.

At udlejningsfrekvensen for sommer- og fritidshuse påvirkes af mange forskellige faktorer, er vist uden for enhver diskussion. Men at netop skattereglerne skulle spille den afgørende rolle, er der imidlertid meget lidt der tyder på. Siden 1989-1990 er sommerhusudlejningen således med uændrede skatteregler steget med ca. 68 pct. Samtidig er antallet af disponible uger, hvor der er sket udlejning, steget med knap 50 pct.

Forslagsstillerne hævder, at en udmøntning af beslutningsforslaget vil have positive provenumæssige virkninger. Det forudsætter således, at provenutabet ved at indføre et skattefrit bundfradrag vil blive mere end opvejet af en